Blekinge tekniska högskola
Sektionen för teknokultur, humaniora och samhällsbyggnad
Digital Ljudproduktion
VT08
Kandidatarbete/slutreflektion

Ljudet av William

Jonas Göransson jogq05@student.bth.se
Johan Hansson johan_hansson2000@yahoo.se

Handledare: Patrik Vörén
Examinator: Peter Ekdahl
2008-06-02 & 2008-10-31

Förord

När man pratar om ordet spelfilm så pratar man om en film som har en utarbetad handling som framförs av skådespelare. Alltså är ”Hitta Nemo” eller ”Dom kallar oss Mods” inte någon spelfilm. I spelfilm har det byggts upp olika regler eller ramar som man förhålla sig till när man gör en spelfilm. Något som är en norm för både den som ser den färdiga filmen och den som skapar den. Det finns inom allt, hur den ska fotograferas, hur skådespelarna ska agera och hur ljudet ska låta.
Vi har intresserat oss för hur ljudet ska låta. Hur ska det låta? Hur måste det låta för den som ser den ska förstå? Hur mycket kan vi bryta på dessa gränser innan betraktaren blir förvirrad? När man arbetar med ljud i film kallas det ofta att man ”ljudlägger” en film, går bra att jämföra med att ”färglägga” en teckning. Vårt projekt är en spelfilm som inriktat sig på ljudet i filmens värld. För att binda ihop detta i en intressant handling blev det en Metafilm. En Metafilm är en film där ”filmens värld” tar plats i filmen. Med andra ord, en film om en film. Detta kan vara lite svårt att förklara just denna sorts film men det gör det så intressant att se.
Vi fick en del hjälp för denna produktion, vi var ju endast insnöade på ljudet. Vi hade en fantastisk fotograf som hette Janssen Herr och en ypperlig skådespelare vid namn Patrik Karlson. Fick även hjälp och respons av manuset med Kjell Grede.

Manus är bifogat och det är rekommenderat att se filmen innan man läser arbetet.

Abstrakt

Ett Film som projekt, en film om ljud, en film om ljudet i film. En film inspelad professionellt med professionella medarbetare. Kandidatarbetet gick ut på både skapa en film inriktad på ljud och skapa ett fungerande filmteam. Arbetet tar upp både det tekniska inom filmljud men även processen i ett filmteam. I arbetet följer vi processen från dess början till dess slut. Filmen blev ett stort bevis på att vi klarade av kandidatarbetet.

Nyckelord:
Metafilm
en film om ljud
att fungera i ett filmteam
ljudproduktion
ljudteknik
Blekinge Tekniska Högskola
BTH
Digital ljudproduktion
Film
Ljud

A film as a project, a film about sound, a film about the sounds in a movie and its effects and consequenses. A film recorded professionally with educated filmmakers. The project was to make a movie, working with different aspects on sound, but also to function as a film crew. This paper deals with sound on several levels e.g technical and the perception of sound, both the technical sound but also the process of working as a film crew. In this paper you get to follow that process from beginning to end with the actual movie as a result.

Keywords:
Metafilm
A film about sound
To work in a film crew
Sound production
Sound engineering
Blekinge Institute of Technology
Digital Sound
Film
Sound

Innehållsförteckning

Förord	sida 2
Abstrakt	sida 2
Kapitel 1 – Arbetsbeskrivning	sida 5
Kapitel 2 – Projektplan	sida 5
Kapitel 3 – Veckorapporter	sida 5
Kapitel 4 – Reflektion	sida 9
Kapitel 5 – Slutord	sida 21
Källförteckning	sida 23
Bilagor	
1 Projektplan	sida 25
2 Ordlista	sida 26
3 Manus från Ljudet av William	sida 28

Kapitel 1 – Arbetsbeskrivning

Ljudet av William är titeln på filmen vi spelade in under våren 2008. Filmen var en stor del av vårt kandidatarbete. Rättare sagt är det vårt kandidatarbete. Men i denna slutreflektion vill vi även ta med vägen dit som en del av projektet. Filmens idé kom Jonas på ungefär ett år innan vi började med den. Idén var att göra en film som tar upp ljudet i film, och göra det på ett roligt och intressant sätt. Så filmen är något vi velat göra för vår kreativitets skull men filmen gjordes även för ha något bra att visa upp för framtida arbetsgivare.

Kapitel 2 – Projektplan

Projektplanen fungerade så av vi delade upp helheten i små olika projekt, som till exempel att samla information, välja skådespelare och andra medarbetare samtidigt som vi skrev manus. Det var vår första del. Andra delen var att sätta igång och filma. Dessa två delar kallade vi för ”förproduktion”. Sedan kom efterproduktionen, eller ”postproduktionen”, där vi klippte, färgkorrigerade och framförallt ljud-lade filmen. Så vår projektplan var att dela upp vårt examensarbete i dessa två delar. Mer information finns i den bifogade projektplanen vi skrev i början av examensarbetet. Hur det fungerade läser ni i våra veckorapporter och i reflektionsdelen av arbetet.

På grund av att manuset var första steget i detta projekt så infogar vi det i denna slutreflektion. Om man jämför manuset och filmen så stämmer de inte punkt och pricka men då blir manuset och filmen tillsammans en bra förklaring på hur filmen förändrades under produktionstidens gång.

Kapitel 3 – Veckorapporter

”Förproduktion”

Första veckan arbetade vi mest med att försöka hitta skådespelare, inspelningsplatser men framförallt en fotograf. Vi hittade vår huvudrollsinnehavare och en och annan idé om var vi kunde spela in. Men fotograf hittade vi ingen och kunde därmed inte börja planera för hur filmen visuellt skulle se ut. Johan satte sig in i manuset och började redan då leta ljudeffekter pga. att filmen i stort sett bygger på dem. Det kändes än så länge ganska tungt att vi inte hade en fotograf. Kändes lite som vi stampade vid startlinjen.

Veckan efter hade vi vårt första möte med huvudrollsinnehavaren som tyckte om manuset och skulle hjälpa till att leta efter en fotograf. Jonas jobbade även en del med manuset efter lite feedbacks från omgivningen. Jonas kontaktade även Kjell Grede som skulle titta på

manuset. I veckan bestämdes även att Jonas skulle ta på sig rollen som regissör och producent medan Johan tog på sig A-ljudrollen och ta den största delen av ljudläggningen. Enades om att vi fick lika mycket att säga till om ljudet. (Jonas skrev manuset där ljudbilden beskrivs tydligt). Vår huvudrollsinnehavare Patrik Karlson tipsade oss om en fotograf och vi bestämde möte med honom. Det kändes lite bättre att vi eventuellt hade en fotograf.

Vi träffade Janssen Herr, fotografen. Han kommer från Australien och hade läst igenom stora delar av manuset och han tyckte om det. Han arbetar som professionell fotograf och kändes oerhört kompetent och skicklig. Vi ville gärna använda honom som fotograf till vår film men det visade sig att han var mycket upptagen och de tider vi ville spela in var omöjliga för honom. Vi bestämde att höras igen och han skulle kolla upp lediga tider. Än en gång var vi lite osäkra om framtiden och började under veckan leta efter andra fotografer. Jonas letade även nu febrilt efter skådespelare.

Kjell Grede ringde upp Jonas och berömde manuset och gav en del feedback. Så den veckan jobbade Jonas mycket med att strukturera manuset. Johan letade inspelningsplatser i Malmö som ledde även till att Malmö bestämdes som inspelningsplats för vår film. Jonas hade hittade nya skådespelare till en av rollerna. Saker och ting föll på plats men att fotografen Janssen var så upptagen med annat ´höll oss kvar på mattan´.

Ännu ett möte med Janssen och Patrik, fotografen och huvudrollsinnehavaren. Vi var beredda att lämna Janssen för eventuellt en annan fotograf som Jonas hade fått nys om. Men under mötet förklarade Janssen att han gärna ville göra filmen och han lovade att ge oss inspelningstider. Vi bokade även in en helg, en fredag och en söndag. Nu kändes det bättre och planeringen inför helgen började. Det var dags att ta itu med saker som Storyboard, platser, skådespelare, statister mm.

”Inspelning!”

Alla dagarna under veckan blev förberedningar inför inspelningshelgen. Vilka scener som skulle spelas in blev inte färdigt förrän på fredagen. Men sista skådespelaren ordnades på torsdagen och all inspelning gick bra. Janssen var underbar och Patrik var en oerhört bra regiassistent. Tack vare honom så fick vi INGA klaff-fel eller kontinuitetsproblem. En del scener byggdes om och några tog vi bort. ”LIVE manusbearbetning”. Kameran vi använde var Janssens egna Canon X-A1 HD kamera. Vi var lite klumpiga i början av dagen men vi kom in i tempot tills andra inspelningsdagen. Kändes skönt att vi fått vår första inspelningshelg och att vi var på väg.

”Inspelning och efterproduktion samtidigt?”

Vi började nu klippa materialet som vi spelat in och därefter ljudlägga det. Hiskligt snygga bilder att arbeta med och enkla att ljudlägga. Vi började inse att Janssen var en skänk från ovan. Jonas pratade mer med Kjell Grede och byggde om i manuset. Nu kändes det mycket bra både tidsmässigt och kvalitetsmässigt. Nu skulle vi bara vänta in ett nytt inspelningsdatum från Janssen.

Veckan följde av semester, bättrade på solbrännan och tog det lugnt. Vi ansåg att det var väldigt viktigt att få en paus så vi kunde få lite nya idéer och tankar om filmen vi gjorde.

”Produktionen kom av sig”

Vi hade ännu inte fått någon tid av Janssen och vi kände oss lite stressade. Men vi fortsatte att klippa filmen och hitta platser att spela in på. Men efter några veckor fick vi en ny tid av Janssen! En lördag och en söndag

”Kan vi sparka igång varandra??”

Vi gjorde oss redo för inspelning och hade möten med skådespelare och fotograf. Denna gång gjordes ett ordentligt tidsschema. Detta följdes ganska bra. Vissa scener blev ombyggda och vissa togs bort helt. Än så länge hade vi inte fotograferat de stora dialogscenerna. Helgen gick fint och det började fungera bättre och bättre i vår lilla filmproduktion. Patrik har hjälpt till en hel del som kommer underlätta efter arbetet av filmen.

Vi började klippa och ljudlägga det nya materialet och åkte även till högskolan och spelade in diverse röster och effekter till filmen. Jonas bror kom även under veckan och hjälpte till att klippa filmen. Vi hade redan fått ett nytt datum till nästa inspelning och den planeringen började. Jonas hade möte med Kjell Grede för de sista kommentarerna om manuset. Han gav tummen upp förutom små saker. DAGS ATT GÖRA FILM!

Vardagarna gick till att planera inspelningshelgerna, hitta mindre skådespelarroller som vi inte tagit tid till innan samt hundstatister. Det var planerat att använda en inhyrd kran men vi fick slopa det för att vi inte hade tillräcklig kunskap och bra utrustning. Men helgen gick bra. Vi spelade in lite här och var i Skåne. Det var mycket intressant att filma tåg. Sista dagarna i Malmö var nu över. Några dagar senare fick vi ett datum av Janssen för sista inspelningsdagen som skulle ske i Karlshamn. Nu börjar filmen likna något. Johan har även ljudlagt de scener vi klippt hittills. Vi har gått över den tid högskolan gett oss men det bryr vi inte oss om. Det ska bli en bra film.

Vi hade tyvärr inte möjlighet att kunna klippa det nya materialet. Janssen har inte haft tid att föra över det till hårddisk. Men vi kollade upp inspelningsplatser till filmen i Karlshamn, särskilt för en krigsscen som kommer att bli ganska teknisk och svår att fotografera. Tanken är att vi ska använda kran till den mitt ute i skogen. Johan har spelat in en av skådespelaren för telefonröster mm. Allt i Malmö är då klart och det känns väldigt skönt

”It´s a Wrap!”

Den sista inspelningen blev på söndagen. Hela veckan gick till att förbereda. På söndagen fick vi det sista inspelat. Vi ändrande om en del i filmen, det blev ingen kran till krigsscenen och sista scenen blev en tagning, men till slut blev det klart. Nu börjar slutproduktionen. Klippa, ljudlägga och färgkorrigera.

Sedan följde vila. Vi var alla ganska utarbetade efter veckorna som gått. Men mot slutet av veckan fick vi allt filmmaterial av Janssen och jag kunde börja klippa filmen.

”William 24/7!”

Klippte film dygnet runt. Detta ledde sedan till färgkorrigering och ljudläggning dygnet runt. Det som tog mest tid var all rendering. All tid datorn tog på sig att behandla färgkorrigering och ljudeffekter. Men till slut blev vi klara. Vi fick dock aldrig ut det på Full HD kvalité som var tänkt. Vi hade ju ingen HD eller blueray- brännare.

Kapitel 4 - Reflektion

Johans Reflektion

Min roll under arbetet har omfattat att agera ljudtekniker och ljudläggare samt att ansvara för nedmixning av ljudet.

FÖRBEREDELSER.

Jag började arbetet med att noga läsa igenom manuset och efter hand anteckna vilka ljudeffekter jag skulle komma att behöva. Jag delade in ljuden i två grupper, vilka var följande:

1. Ljud att leta upp i LJUDEFFEKTSBIBLIOTEK.

2. Ljudeffekter jag skulle spela in själv, antingen på plats under filminspelningen eller vid annat tillfälle.

Skälet till indelningen var kvalitet och lättillgänglighet, med andra ord vilka ljud skulle jag vinna på att spela in och vilka skulle jag vinna på att leta upp i ljudbanker. Vissa ljud kan ju vara väldigt svåra att spela in, exempelvis en explosion. Andra ljud kan vara svåra att finna i en passande form i ljudbanker, exempelvis ljudet av kläder som prasslar.

Därefter började jag leta efter de ljudeffekter jag trodde jag skulle behöva. Jag lade upp dessa i mixprojekt baserade på scenerna, d.v.s. scen 1 var en ljudmix, scen 2 en annan o.s.v.

Med ett konkret exempel vill jag visa hur jag arbetade. En scen skulle utspela sig på ett café. Därför skapade jag ett projekt i mitt ljudredigeringsprogram som jag döpte till caféscenen och började i förväg leta upp och lägga in ljudeffekter som jag trodde skulle kunna komma att passa till den scenen. Det rörde sig t.ex. om rasslande av bestick och röster som surrar i bakgrunden. Jag började också skriva bakgrundsmusik som skulle låta som om den kom ur en radio någonstans inne på caféet .

Meningen med detta arbete var dels att jag skulle kunna testa hur de olika ljudeffekterna lät sinsemellan och med varandra, dels för att jag på ett enkelt och snabbt sätt skulle kunna sätta igång med ljudläggningen, då jag fick en färdigklippt scen.

Under förberedelserna började jag också skapa musik som skulle kunna komma till användning i filmen.

INSPELNINGEN.

Under inspelningsdagarna stod jag för ljudupptagning och bearbetning av inspelat material. Efter varje dags slut förde jag över ljudfilerna till min dator och lyssnade igenom materialet med dagen i färskt minne. Här gjorde jag även viss editering av ljudet samt sållade bort överflödigt material såsom omtagningar. När det upptagna ljudet var sorterat, skickade jag det vidare till Jonas för att det skulle kunna läggas in och synkas vid klippningen.

LJUDLÄGGNINGEN.

Jag ljudlade scen för scen, allteftersom jag fick färdigklippt material under hela projektet. Då jag fick en färdigklippt scen skickad till mig, började jag med att prova de ljudeffekter jag på förhand hade letat upp till den aktuella scenen. I en del fall fick jag leta upp nya ljud, då scenen inte blev som jag förväntat mig, men oftast kunde jag snabbt börja jobba då de förberedda effekterna fungerade bra.

LJUDMIX.

Det sista jag gjorde var ljudmixen mellan de olika scenerna. Då alla scenerna var ihopklippta med varandra lades varje scens ljudläggning på och synkroniserades med filmen. Här gjordes också en del editering för att få ljudmiljöerna mellan de olika klippen att smälta samman på ett bra sätt. Detta gjordes med hjälp av in- och ut-fadeningar och balansering av volymen.

Även det mesta av musiken lades på här för att få den att binda samman scenerna.

KAOSLJUD OCH VARDAGSLJUD

Redan innan jag började med att lägga ljudet, hade jag klart för mig att jag skulle bli tvungen att på många scener göra två separata ljudbilder. En med det rätta ljudet, alltså det ljud som inte ska upplevas som konstigt när man tittar på filmen. Vi kan kalla denna ljudläggning för ”vardagsljudet”. Sedan hade vi en andra ljudläggning med mera uppseendeväckande ljud, som ska få publiken att liksom William haja till och känna att det inte låter riktigt rätt. Vi kan kalla denna ljudbild för ”kaosljudet”. Eftersom tanken var att ”kaosljudet” enligt manuset skulle växa fram successivt, för att i slutet nå sitt crescendo och totalt dominera ljudbilden, var det mycket viktigt att det ”vardagliga ljudet” var extremt verklighetstroget. Detta för att ”kaosljudet” skulle märkas hur litet det än var, då det till en början är väldigt suggestivt.

Vardagsljudet.

Jag började alltid med ”vardagsljudet”. Här arbetade jag mycket med att få alla ljud att vara i exakt symbios med det visuella. Det var viktigt att få ljudet att låta som tittaren förväntar sig att det ska låta med tanke på vad som visas rent visuellt. Arbetet med ”vardagsljudet” kan delas upp i tre olika beståndsdelar som jag hela tiden tog hänsyn till.

1. **Synkronisering**: Att få ljudet att på ett rent tidsmässigt plan stämma överens med det visuella. Exempel: Ser man en dörr öppnas och handen och dörrhandtaget är i bild så måste ljudet av handtaget som trycks ner uppstå vid samma tidpunkt som detta sker rent visuellt om det ska kännas verklighetstroget. Denna del av ljudarbetet kan vara ytterst tidskrävande, då man helt plötsligt finner sig sittandes med sextio fotsteg som måste synkroniseras med bilden som i scenen där William går över grusplanen. Det finns givetvis genvägar när det gäller synkroniseringen. Som ljudläggare kan du ju välja att låta exempelvis fotsteg dränkas av trafikljud eller något annat bakgrundsljud så länge det känns verkligt ihop med det visuella.

2. **Ambience**: De flesta ljudeffekter är väldigt ”torra” det vill säga de är ofärgade och har ingen direkt efterklang då de ofta är inspelade i en studio. Det är så här för att ljudläggaren själv ska kunna välja vilken efterklang han vill att ljuden ska ha. Då man väljer efterklang måste man se till var scenen utspelar sig och försöka få ljuden man lagt att låta som de skulle gjort om de uppstått på en specifik plats. Exempelvis då en karaktär befinner sig i duschen och samtidigt lyssnar på musik får man ställa sig frågan hur det låter i ett badrum. Sedan måste man med hjälp av ljudredigeringsverktyg som EQUALIZER och REVERB försöka tvinga ljudets efterklang att härma just den som blir i ett badrum.

3. **Bakgrundsljud**: Denna punkt liknar ovanstående så till vida att det går ut lite på samma sak, nämligen att få känslan av den plats scenen utspelar sig på. Men istället för att använda sig av REVERB och koncentrera sig på ljudets klang fokuserar man här på andra faktorer. Var du än befinner dig så är det aldrig tyst runt omkring dig. I staden befinner du dig i ett ständigt sorl av trafik och människor och i skogen hörs vinden vina och fåglar kvittra (även här hör du tyvärr oftast också trafikljud). Det är detta vi kallar för bakgrundsljud. När man spelar in film kan det ju hända att man spelar in en scen i en lägenhet inne i en tätort, men ljudet ska sedan upplevas som om det utspelar sig i exempelvis en båt. Det är här bakgrundsljudet kommer att spela en viktig roll för upplevelsens autencitet. Då jag valde bakgrundsljud utgick jag från informationen jag fick i manuset, det vill säga vad vi ville simulera för plats. Sedan utgick jag från det visuella, hur mycket

av platsen kan fabriceras utan att det skär sig totalt med den information tittaren får av bilden. Då vår film huvudsakligen utspelas i en större svensk stad så var det inte så svårt att välja bakgrundsljuden. Det blev givetvis trafikljud. I så gott som alla scener som utspelar sig före slutet, då ”kaosljudet” tar över helt, ligger det trafikljud i bakgrunden. Man måste dock variera ljuden beroende på om scenen utspelar sig utomhus eller inomhus. Trafiken ska ju kännas mer närvarande utomhus än om scenen tar plats i en lägenhet. Här får man jobba med EQUALIZER. För att få ljud att låta som om de kommer utifrån skär man ljudens höga frekvenser. Detta simulerar att ljudet dämpas av väggar, fönster och så vidare.

Kaosljudet del 1.

Alla scener krävde inte båda ljudläggningarna. Några scener krävde bara ”vardagsljud”, medan andra bara krävde ”kaosljud”. Men i många scener krävdes både och. Som jag tidigare uppgett, lades alltid ”vardagsljudet” först och när det var klart började jag med ”kaosljudet”. Eftersom jag ville få kaosljudet att växa fram successivt tog jag även här i många fall hänsyn till de tidigare nämnda beståndsdelarna fast på ett annat sätt. Låt mig ge ett exempel.

”William sitter på ett café och allt ljud är i symbios med det visuella tills han går ut från fiket. Här hörs ett plingande ljud som av en dörrbjällra. Detta är i sig inget konstigt ljud i sammanhanget, då många caféer har en sådan bjällra vid dörren. Men eftersom William stannar upp och reagerar på ljudet genom att titta upp mot platsen där den förmodade bjällran borde sitta, märker han liksom publiken att det inte sitter någon bjällra där.”

I denna scen valde jag att ta hänsyn till både synkronisationerna. Ljudet uppstår ju då dörren öppnas precis som när en dörr med en dörrbjällra öppnas. Samt ambiensen; ljudet har samma klang som det skulle haft om det uppstått på en plats liknande den scenen utspelar sig på. Det enda som är ”kaos” med ljudet är ju det faktum att det inte stämmer med det visuella; det finns ju ingen bjällra vid dörren. På samma suggestiva sätt har jag arbetat med andra scener. Detta för att publiken liksom William till en början inte ska förstå exakt vad det är som är fel, bara att det är något som inte stämmer. Då filmen ses för första gången lägger förmodligen många inte ens märke till att något är fel.

Efterhand blir kaosljuden mer och mer uppenbara men de låter fortfarande inte helt fel. Meningen är ju att publiken liksom William ska uppleva ljuden som att de passar in med tanke på ambiensen. Detta innebär att ljuden låter rätt med tanke på den plats de hörs från, men rent visuellt stämmer de inte.

Fler exempel på detta är scenen där William går över grusplanen och det helt plötsligt låter som om det går en mängd människor bredvid honom, vilket man ju ser att det inte gör. En annan scen är när William stöter på sin granne i trappuppgången och hennes hund låter som någon form av monster. I detta fall stämmer ambiensen också. Det låter som om ljudet uppstår i just en trappuppgång. Det stämmer också till viss del visuellt med tanke på att hunden ser ut att skälla till. Här är det dock ljudet i sig som inte stämmer då man ju förväntar sig att hundar ska låta på ett visst sätt.

Kaosljudet del 2.

En bit in i filmen - närmare bestämt vid festscenen - kommer vi till den del då kaosljuden tar över mer och mer och William liksom publiken förstår att han lever i en egen ljudvärld och hör saker som hans omvärld inte hör. Här ändrade jag strategi när det gällde kaosljudet. Nu är det ju uppenbart vad som sker; alltså behöver jag inte smyga in kaosljuden i vardagsljudbilden utan låter istället kaosljudet få en egen ljudbild helt utanför vardagsljudet. Denna ljudbild är menad att upplevas mer som ”inuti huvudet” på William. Mitt främsta mål med kaosljuden från och med festscenen är att skapa en panikartad känsla. Publiken ska här kunna förstå Williams skräckartade situation och förhoppningsvis kunna leva sig in i hur det skulle kännas om någon sitter och ljudlägger din vardag och dessutom lägger ljuden som om de kom från en skräckfilm.

Ljudeffekterna som lades i scenerna från och med festscenen fram till slutet valdes inte med någon som helst hänsyn till de kriterier som gällde då jag lade vardagsljudet utan snarare tvärtom. I stället för att få ljudet att passa ihop med det visuella, försöker jag här skapa en ljudbild som helt skiljer sig från det som utspelar sig på bilden. Meningen med detta är att föra över publikens fokus från bilden till just ljudet.

Exempel:

Man ser William gå hastigt längs en gemytlig gata kantad med små trevliga hus.

Rent visuellt finns här inget som känns speciellt panikartat eller hotfullt. Här kommer ljudläggningen att få ta stor plats och spela en avgörande roll för hur publiken upplever scenen, eftersom känslan vi vill frammana ligger långt från den man får av bilder på en man gående i en villaidyll. Här får man som ljudläggare mycket fritt spelrum och måste lita på sin egen känsla när det gäller val av ljud. Det finns ju ingen mall att gå efter, utan här är det en känsla som inte finns i själva bilden som man är ute efter att förmedla.

När det gäller att förmedla just känslor är musik ofta ett bra verktyg. Därför valde jag här att dels skriva musik, dels att komplettera denna

med vad vi kan kalla musikaliska ljudeffekter. Dessa effekters syfte var att ytterligare förstärka ljudbilden och den känsla som musiken väcker. Under de sista scenerna (från och med festscenen) var det meningen att tempo och kaosljud skulle stegras gradvis för att nå sitt crescendo då William träffar sin plågoande. Dessa slutscener är visuellt sett till största del klippta som en transportsträcka, varför jag valde att binda samman dem med ett stycke musik. Musiken i sig ville jag ha mörk och kraftfull, samtidigt som den skulle stegra tempot och hjälpa flödet i klippningen. För att åstadkomma det sistnämnda byggde jag till större del musiken på en tydlig, förhållandevis monoton takt. På så sätt kunde dramaturgin i musiken synkroniseras med klippen mellan scenerna.

När musiken var tillrättalagd så att den på ett bra sätt passade och band samman klippningen, började jag lägga ytterligare ett lager ljud ovanpå för att få ljudbilden mer varierande och levande. Som jag tidigare nämnde, är ju musiken i sig monoton. Här valde jag att lägga ljud som jag själv upplever som störande och jobbiga - detta är naturligtvis helt subjektivt, men som ljudläggare gäller det att lita på sin magkänsla - och komplettera dessa med att upprepande spela upp ett par avgörande stycken ur dialogen.

De ovan nämnda dialogerna är valda, lagda och mixade på ett sätt som dels ska ge publiken en känsla av att något narrar William, dels ge publiken en återblick till tidigare skeenden i filmen, som de vid första tillfället kanske inte uppmärksammade som något speciellt. Man skulle nästan kunna dra det till att man även narrar publiken med dessa dialogstycken, då meningen är att de ska tänka ”aha, nu förstår jag, så det var så de menade med det där.”

Ljudmixen.

Eftersom jag ljudlade scenerna en och en efterhand som de blev färdigklippta var jag tvungen att rent volymmässigt hela tiden försöka vara konsekvent med var de olika ljudelementen hamnade i mixen. Det viktigaste här var att hålla dialogen tydlig och att hålla den på samma nivå hela vägen så den inte varierar för mycket i volym och ljudmässigt från scen till scen. Detta gjordes genom att hela tiden gå tillbaka och jämföra med de redan färdigmixade scenerna och försöka balansera mixen likadant hela vägen. Detta visade sig i vissa fall vara svår, eftersom dialogen var inspelad på plats och i vissa fall blev störd av att oönskade bakgrundsljud kom med i inspelningen. Dessa störande ljud uppmärksammades ofta inte förrän jag satt vid mixbordet och då var det bara att göra det bästa av situationen, eftersom vi inte hade tid att ta om scenen. Här blev det ibland timtals arbete med att klippa och filtrera ljudfilerna samt att försöka maskera det oönskade läckljudet med andra ljudeffekter som helt enkelt passade in bättre i sammanhanget. Även om detta stundtals var mycket arbetsamt och jag många gånger bannade mig själv för att jag inte hade upptäckt läckljuden under inspelningen, så var det nog

väldigt nyttigt. Jag tror nämligen att detta är något man som ljudläggare alltid mer eller mindre stöter på och måste handskas med, i alla fall om man spelar in dialogen vid själva filminspelningen.

Som tidigare nämnts så var det dialogen som jag främst utgick ifrån då jag balanserade ljudet mellan scenerna. Så länge jag hade kontroll på var dialogen var i mixen så hamnade ofta effekter och bakgrundljud på rätt nivå av sig själva. Då scenerna var färdigmixade lades de i rätt ordning och synkades med filmen. Här lades även den DIEGETISKA MUSIKEN på, då den ofta fungerade som brygga mellan scenerna; det vill säga ett och samma musikstycke kunde ligga över flera olika scener för att på så sätt binda samman dem. Då allt ljud var synkroniserat med filmen återstod bara småjusteringar som in- och ut- fadeningar samt mindre volymjusteringar mellan en del scener. Sedan var det hela klart och det var dags att RENDERA filmen.

Jonas reflektion

Poängen med mitt kandidatarbete var att göra en film. Så frågställningen för det här arbetet borde logiskt vara; Klarar jag av att skapa en film med andra medarbetare? Men efteråt blev nog frågeställningen: Vad har den här tiden lärt mig och gett mig? Låt oss börja med att dela in tiden i olika perioder.

Del 1 – Den första tiden

Den första tiden kan jag nästan säga var våren 2007. Det var då när jag satt och just ”ljudla” en film och fick höra ljud i filmen som jag inte själv stoppat in. Filmen var helt fri på ljud när jag fått den så därför blev jag lite fundersam. Men medan jag letade efter ljudet i alla mina ljudkanaler på mixerbordet så kom jag på en intressant handling till en film. Så det var egentligen då, ett år innan jag skulle göra mitt kandidatarbete som jag började tänka på det. Manuset skrev jag under min tematiska fördjupning halvåret innan. Det skrevs klart, helt klart, en bra bit under produktionen, enligt vårt schema ett bra tag in efterproduktionen. MEN, den riktiga första svåra delen bestod av att hitta fotograf. Alla andra var hittade, skådespelarna hade jag nästan fixat innan projektets start. Det var endast två jag letade upp under den första tiden.

Att hitta fotograf var inte lätt. Vi hade en så bra idé och story. Vem skulle kunna axla denna uppgift att filma detta? Detta var även mitt första stora projekt så det skulle vara en med egna idéer och lösningar. Vi hade en del problem men till sist löste det sig. Huvudrollsinnehavaren tipsade om en Janssen Herr. Vi träffades över en kaffe och han gillade vår idé till filmen. Janssen kom från Australien och för allas bästa så gick filmproduktionen över till en engelskspråkig filmproduktion. Nu kändes det som allt skulle gå enligt planerna.

Del 2 – Ge mig tid för inspelning!

Vår fotograf hade aldrig tid. Han arbetade professionellt som fotograf och hade ibland inte ens helgen fri. Tack vare detta blev vår inspelningstid utspridd under hela projekttiden. Den planering vi gjort i projektplanen höll inte. Så för att spara tid började vi med att klippa och ljudlägga filmen så fort vi fått lite inspelat. Sedan under inspelningen bytte filmen stil, handling, längd mm. Nya idéer och tankar kom upp varje inspelningsdag. Det blev sju dagar som vi spelade in; 22 och 24 februari, 5 och 6 april, 19 och 20 april och 5 maj. Det var oerhört påfrestande att inte veta när nästa inspelningstillfälle skulle vara. Allt skulle ju fungera just det datumet; Det skulle fungera för skådespelare, hyra utrustning, hyra lokaler mm. Vi blev slavar under Janssen Herrs Filofax. Men han var en ypperlig fotograf och det var honom vi ville ha och vi var glada att han ville göra den här filmen med oss. Jag var glad för alla som vi fick med oss. När vi väl var på plats och spelade in så fungerade inspelningen professionellt och det kändes skönt. Varken Janssen eller huvudrollsinnehavaren Patrik vek inte en tum på kvalitén.

Före inspelningen var jag manusförfattare och producent, en producent i film ska se till att hela filminspelningen flyter på. En producent är som en chef eller projektledare. Under inspelningstiden var jag producent, manusförfattare, regissör, inspelningsledare och 10 andra mindre roller. Under den här tiden hade jag mängder att tänka på. Många sömnlösa nätter och dyra mobilräkningar. Så när den sista scenen hade filmats klart den 5 maj så sjönk jag ihop på golvet där vi spelat in och kände hur en tyngd hade släppts från mitt bröst och fick äntligen säga: ”It´s a wrap”. Detta var min första egna film. Som jag har skrivit, som jag regisserat och som jag producerat. Och den var äntligen klar, alla fall var allt var inspelat, nu var det bara att sätta ihop allt vi spelat till en förstående film.

Del 3 – Dygnet runt

Vi började med att klippa och ljudlägga filmen redan efter första inspelningstillfället. Vi visste redan då att vår planering inte skulle hålla på grund av att Janssen ständigt var upptagen. Så de scener vi spelat in satt vi oss med direkt och klippte. Men helheten kunde vi inte få från Allt var inspelat. Så det vi klippte innan allt var inspelat var endast enkelt klippt och var för det mesta preliminära versioner av scenerna. Det var först efter sista inspelningsdagen som den stora klippningen började. Jag klippte scenerna tillsammans med min bror och skickade sedan till Johan för ljudläggning. Min bror, Magnus, har erfarenhet av filmproduktion och klippning i film. Det var därför jag ville ha med honom och såg redan till tidigt i produktionen att han kunde och ville. Jag lade upp tagningar och olika inställningar från en scen åt honom. Sedan fick han med hjälp av manuset eller dylikt klippa fram scenen. Jag ansåg att det var bra om någon, som är lite

mer ny för hela filmidén och inte varit med på inspelningen, kunde klippa filmen. Självklart fanns jag alltid där och såg över arbetet. Jag klippte även några scener själv. Efter hand blev scenerna klara och vi lade alla efter varandra. Plötsligt hade vi en film! Nu började vi finklippa scenerna, vi finputsade med andra ord. Jag ville inte riktigt ge alla scenerna till Johan än. Det var så mycket att göra att jag inte gick och la mig från klockan fyra, halv fem på morgnarna. Gick upp senast tio varje morgon med. Janssen, Patrik och andra filmkunniga som min bror kände kom förbi och hjälpte och tyckte till om klippningen. Så lagom när första veckan var över hade jag lagt ner 13-15 timmar per dag på filmen. Var jag nöjd med klippningen? Troligtvis inte, men nu var Johan tvungen att få materialet. Veckan därefter fick Johan scenerna för ljudläggning. Han hade tittat på dem tidigare och fått smakprov så han stod inte oförberedd. Det var dags att färgkorrigera filmen. Detta var segt och svårt. Under dagen satt vi med de olika scenerna och såg till att de hade rätta färger i sig. Att färgen i bilden stämde in på det jag ville berätta. En del scener skulle vara förvrängda. En konstig nattliknande miljö. All denna korrigering ledde till att datorn fick stå på hela nätter och arbeta, att korrigera film på datorn tar oerhört stor plats på datorn och tar lång tid på att behandlas. Att applicera alla våra speciella färgkorrigeringar på filmen.
Men till sist blev filmens klippning klar. Johan kom över med ljudet och vi gjorde en slutmix på ljudet och lade in i filmen. Sedan tog det två dygn att få ut filmen från programmet till en filmfil, datorn trycker då ihop alla ljudspår och filmklipp i programmet till en fil, detta kan ta väldigt lång tid. Tyvärr insåg jag först nu att om jag ska njuta av det att jag filmat allt med en HD-kamera så måste jag ju få ut den på ett HD-format. Jag hade ingen HD-brännare på min dator och kan därför inte få ut den i den kvalité jag filmat, klippt och färgkorrigerat i. Därför är DVD-versionen som jag kan redovisa med inte den slutgiltiga. Färgerna blev lite förstörda när den trycktes ner till DVD-kvalité. Så den historien är inte över än. Filmen ska färgkorrigeras om för DVD och den ska ut på BLUERAY.

Filmen

Vad var det film vi gjort? Vad är det jag vi arbetat på? Vad har vi skapat?

Vi ville göra en film som tar upp ljudet i film; vi ville göra en film som på ett smart sätt tar upp ljudet som handling. Vi ville inte göra en film som berättar om ljud, som till exempel en dokumentär eller ett informationsprogram. Vi ville helt enkelt göra en spelfilm. När jag skrev manuset och sedan regisserade filmen ville jag visa upp det intressanta i ljud i film. Hur ljud oerhört lätt bestämmer handlingen i filmen och mycket av känslan. Att man nästan kan visa upp vad som helst på bild, ljudet kan förvränga den bilden och åhöraren ser något helt annat. Ett bra exempel är skräckfilm. Börja se på en skräckfilm, när det är som mest skrämmande så stäng av ljudet, ett bra exempel

är i Alfred Hitchcocks film ”Psycho” i den kända ”duschscenen” där just musiken sätter stämningen. Man kommer inte att tycka att den är så mycket skrämmande längre, inte ens de vidrigaste bilderna. Detta är enkelt att testa bara genom att själv stänga av ljudet på TVn. Så det var detta jag ville få med lite i filmen. Jag ville utsätta detta för min huvudrollsinnehavare. Därför passade just en Metafilm mig perfekt. Jag ville förvränga ljud och förstöra klassiska ljudbilder och jag ville att personen i filmen skulle märka det.

Idén kom när jag satt själv i en studio och fick höra ljud som jag inte visste var det kom ifrån. Detta har tyvärr ökat efter jag gjort filmen, jag hör ständigt konstiga ljud runt omkring mig. Det finns en ringsignal i filmen som jag inte tänkt på eller hört innan, nu hör jag den varje dag från diverse mobiler. Någon gång tros jag ha hört folk pratat med mig i butiken när jag egentligen står ensam. Jag är efter den här produktionen mycket mer känslig mot ljud. Och lite precis som en Metafilm kände jag under en tid att det var någon som fifflade med ljudet i min omgivning precis som jag gjort med huvudrollsinnehavaren i filmen jag gjorde. Kanske detta händer med alla som vill bryta det traditionella i filmens värld genom att låta filmen i sig uppleva det. Så efter den här filmproduktionen har jag kommit till en insikt: Det är något magiskt med filmskapande.

Manus

Manuset skrev jag under min tematiska fördjupning. Det var oerhört roligt och jag tillämpade olika metoder för att få fram texten på olika sätt. Jag utsatte mig själv för samma miljö som personen i filmen. Många scener som utspelar sig på fik, hos psykolog eller ute i samhället skrev jag ute i samhället. Jag satt på fik eller tåg och skrev. Jag kände att jag fick en känsla av omgivningen som smittade av sig på manuset. Jag såg mycket film, så som Truman Show, Adaptation och Stranger than Fiction. Dessa filmer är just Metafilm och tar upp samma konstiga tema som jag var intresserad av, att låta personen få reda på att han är i en film. Det lät jag mig ta inspiration från. Tanken från början var att filmen skulle få vara en produkt av det arv vi fått från våra filmer. Tanken var att huvudrollsinnehavaren var så intresserad av filmens värld att han till slut ramlade in i den. Denna bild ändrades efterhand. Jag insåg under tiden jag skrev att jag skrev en långfilm och inte kortfilm på 20 -28min som jag ville ha det. Vissa delar var tvungna att tas bort. Jag skickade ut manuset för respons till vänner och kunniga manusförfattare. Fick mycket bra respons tillbaka. Det var en del onödiga repliker som skulle bort, t o m scener. Kjell Grede hjälpte mig en del med den övergripande handlingen. Han nästan tvingade mig att skriva en emotionell scen mellan huvudrollsinnehavaren och en tjej. Jag hade tidigt under mitt manusarbete lagt in en tjej i filmen för att få ett klassiskt slut på filmen.

”Efter att slagits mot draken rider riddaren hem och gifter sig med prinsessan, och de lever lyckliga i alla sina dagar”

Men för att få tjejen trovärdig så var en livlig och emotionell scen nödvändig för filmen. Detta tyckte jag var det svåraste, att skriva om något känsligt och svårt och inte låta det bli löjligt eller för personligt. Men till slut blev den bra och anser att det är en av de bästa scenerna i filmen. Många av scenerna skrevs om bara några dagar före inspelning och vissa byggdes om helt på under inspelning. Först var jag inte så glad över att vi var tvungna att göra om manuset men efter hand insåg jag att det var nyttigt för just den här produktionen. Vi ändrade dem på plats för att vi först då insåg att manuset hade brister eller att vi ändrat på ett annat ställe i manuset och detta ledde till att andra saker var tvungna att ändras med. Alla repliker fungerar inte för alla skådespelare. Alla stilgrepp jag skrivit ner i manuset passade inte till Janssens filmstil. Manuset är bifogat i detta arbete och om ni jämför manus och film kommer ni märka en stor skillnad. Och det är ett bevis på att vår filminspelningsproduktion har varit oerhört kreativ. Men detta tror jag är ganska vanligt för de flesta fimproduktiuoner

Den skapande processen

Jag fick ta en roll som både producent och regissör. Med andra ord skulle jag skapa och få fram precis den film jag tänkt mig. Samtidigt som jag skulle göra det snabbt, lätt och utan att behöva betala något för det. Detta krockade och jag var tvungen att bli lite schizofren för att klara av det

Hela den här filmen har grott i mitt huvud i nästan ett år innan jag började med den. Jag vinklade mina tematiska fördjupningar så de la grunden för mitt kandidatarbete. Jag läste filmljudteori så som böcker av Dykhoff och och Chion, jag ljudla väldigt mycket film, en del av tematiska fördjupningen var att ljudlägga just en Metafilm. Hur ljudlägger man en film som bryter mot filmens regler genom att visa att allt är en film? Kluddigt? Ja, det tyckte jag med. Manuset skrev jag som sagt under min tematiska fördjupning. En av de viktigaste sakerna jag känner när jag arbetar med ljud, vare sig musik eller film, är att jag vill beröra. Jag vill t o m påstå att jag vill hellre att åhöraren blir berörd än nöjd. Jag tror att jag därför tar något så svårt som att göra en Metafilm om filmljud. Jag vill inte göra någon actionfilm som besökaren kan äta popcorn till. Jag vill göra en film som får besökaren sätta popcornen i halsen.

Hur vågade jag sätta igång något jag inte hade en aning om hur det fungerande?

Jag har gjort film innan före den här produktionen. Jag hade även arbetat professionellt före den här filmen, men som ensam ansvarig som regissör, producent och allt kringliggande hade jag aldrig varit.

Och det enda jag kände mig säker på var ljudet i filmen som jag gav Johan ansvar för. Hur vågade jag?

1. Jag kände en hel del folk som jag visste kunde hjälpa mig. Min bror t ex, även huvudrollsinnehavaren Patrik hade jag arbetat med innan och visste att han gav ofta tips och hjälp.
2. Jag trodde inte det skulle bli så svårt. Det visade sig vara svårare men då var jag redan mitt uppe i allt och gav ingen tid att reflektera över om jag tagit mig vatten över huvudet.
3. Jag ville göra den här filmen och inget skulle stoppa mig!

Producenten

Jag har arbetat med att vara producent innan på andra filminspelningar. Jag har aldrig riktigt tyckt om det men tagit på mig rollen ändå för jag har ett driv inom mig att starta och hålla igång produktioner. Just när produktionen inte har någon budget så blir producentrollen oerhört krävande. Allt ska fixas, och gratis.

Självklart, som för alla filmproduktioner, så uppkom det problem under den här filminspelningen. Det kunde vara alla sorters problem: tekniska problem, mänskliga faktorer, att inte hitta den rätta platsen, att inte hitta skådespelare eller fotograf. Detta var saker som ständigt behövde lösas av mig som producent. Man blev filmens personliga passopp: hämta filmutrustning, hämta skådespelare, hitta platser, samordna inspelningsdagar, se till att följa schemat mm. I större produktioner finns det andra människor som gör allt detta, men inte i vår. Vi var ett team på fyra personer: jag som producent och regissör, Johan som ljudtekniker, Janssen som fotograf och Patrik som skådespelare. Självklart var vi fler ibland men detta var grundteamet. Och som producent fick jag se till att allt flöt på för resten av teamet. Självklart var det även oerhört givande att vara producent. Jag har lärt mig oerhört mycket, och lärt mig att ta initiativ och att tala med människor. Så trots att jag inte ville vara det och att det var påfrestande så har det gett mig oerhört mycket. Tyvärr så krockade den här rollen med den roll jag ville satsa mest på, som regissör.

Regissören

Detta var den roll jag ville arbeta med mest. Att skapa något från mina direktiv, och få ett helt produktionsteam att förstå den idé jag har. Jag hade verkligen en idé och en stark vilja. Det kändes oerhört roligt att få genomföra den. Under inspelning fick jag även hjälp av de andra i prouktionsteamet med regi och hur man skulle få scenerna att passa ihop på bästa sätt . Utan den hjälpen skulle filmen inte ha blivit som den blev. Tyvärr så krockade regissörrollen med producentrollen.

Jag ville inte vara min egen piska under inspelning. Nu efteråt skulle jag vilja ha haft någon som stressade mig, så jag slapp stressa mig själv.

Vare sig jag är producent eller regissör så har jag blivit förtjust i den skapande processen. Verkligen ett yrke jag kan tänka mig arbeta med. Detta är något som vuxit fram under hela min utbildning på BTH.

Kapitel 5 - Slutord

Johan

Skälet till att jag valde att arbeta med detta projekt var att jag ville få chansen att prova på att arbeta med ljud till film på alla nivåer, från att skriva musik och vara ljudtekniker under inspelning till postproduktionen med ljudläggning och slutmix. Tidigare under utbildningen har jag bara ljudlagt enstaka scener som övningsuppgifter. Nu skulle jag få ljudlägga en hel film från början till slut. Jag ville med detta få en känsla av hur det skulle vara att arbeta med detta professionellt och det tycker jag också att jag fick. Alla medverkande från skådespelare till fotograf var oerhört professionella och tog sina uppgifter på fullaste allvar. Detta fann jag väldigt inspirerande. Man kände verkligen att man ville visa vad man gick för och det är ju så det ska vara att arbeta i en grupp. Jag skulle i framtiden gärna arbeta med filmljud/musik i postproduktionen. Dock tyckte jag att arbetet som ljudtekniker under inspelningen var ganska enformigt och tröttsamt på grund av långa väntetider. Det gick åt mycket tid åt att fotografen skulle hitta den rätta bilden eller att skådespelarna skulle öva in rätt repliker.

Jag är nöjd med min insats och resultatet det gav. Jag kan inte se att jag skulle göra något annorlunda om jag fick göra om det och det är för mig ett gott betyg då jag som person har oerhört svårt att ta handen från något jag påbörjat, jag tycks alltid hitta något som enligt mig måste rättas till.

Jonas

Min frågeställning var att se om jag kunde skapa och arbeta med ett professionellt filmteam som vi tillsammans skapade en film från mina idéer. Och sedan skulle filmen bli själva svaret. Självklart var det så att jag arbetade ihop med professionella och duktiga medarbetare. Men min frågeställning förändrades under tidens gång. Den nya frågeställningen blev hur jag som person utvecklades.

Jag vill göra film igen, gärna som regissör eller ljudtekniker. Trots många motgångar har filmen gett mig kött på benen och mod i kroppen. Under hela min utbildning på Blekinge tekniska högskola så har jag arbetat i olika team, mycket av det vi skapat har blivit lyckat:

roliga radiohistorier, kortfilmer och musik. Men det var först i detta filmteam jag kände professionalitet. En projektgrupp måste ha humor, skratt och lättja. Man måste kunna gå hem tidigt en dag, kreativitet går enligt mig inte att tvinga fram. Samtidigt ska man ha ett mål, man måste vilja detta lika mycket som den andra i laget. Jag kände detta hos filmteamet.

Jag har lärt mig att vänta. Jag har också lärt mig förbereda för något jag inte vet när det ska hända. Jag har lärt mig att med vilja kommer man oerhört långt. Nu vet jag också att aldrig gå in i ett projekt halvhjärtat, då blir det bara katastrof. Jag trodde nog aldrig att jag skulle lära mig något väsentligt från den här produktionen utan att jag såg den tiden lite som ett tillfälle att få göra en film. Men jag fick så mycket mer än en film. Och nu i efterhand så är jag självklart stolt över filmen vi gjort tillsammans. Men mer stolt är jag över det jag har lärt mig, det jag sett och den chans jag fått att få arbeta med kunnigt folk. Egentligen skulle jag vilja göra om hela kandidatarbetet och göra precis likadant. Eller rättare sagt skulle jag vilja göra om hela min utbildning och göra precis likadant för den har varit mycket givande och oerhört rolig.

Källförteckning

http://sv.wikipedia.org/wiki/Equalizer - förklaring av equalizer

http://sv.wikipedia.org/wiki/Reverb - förklaring av reverb

http://sv.wikipedia.org/wiki/Storyboard - förklaring av storyboard

http://sv.wikipedia.org/wiki/Crescendo - förklaring av crescendo

http://sv.wikipedia.org/wiki/Rendering - förklaring av rendering

Bilagor

1.
PROJEKTPLAN

PROJEKT:
En Lidelse För Wilhelm

Jonas Göransson
Johan Hansson

Projektplan för Kandidatarbete - våren ´08

Vårt Mål
Vi vill göra en spelfilm som även fungerar som ett sorts underlag för filmljudsteori, en lathund. Vi vill på ett underhållande sätt berätta lite om filmljud, så att vem som helst kan se den och ändå få ut något meningsfullt av den.
För att åstadkomma detta vill vi efterlikna en riktig filmproduktion så mycket som möjligt. Att allt ska ske i rätt ordning av rätt person. På så sätt tror vi att vi kan åstadkomma en bra produktion. Det ska finnas en fotograf som vet vad han gör, en ljudtekniker som vet mm. Med det tror vi att vi kommer får en väldigt bra kvalité på filmen och vårt arbete.

Syfte
Vi har båda jobbat lite med film utanför skolan innan och vill nu göra det själv. Att själva hålla i en filmproduktion. Och på så sätt samtidigt som filmen är kandidatarbete så är produktionen det med. Med detta kommer vi nog lära oss oerhört mycket mer om både film och filmproduktion. Som förhoppningsvis kommer ge oss kött på benen till kommande filminspelningar i livet.

Projektmetod
Vi kommer att dela upp projekttiden på så sätt att vi har olika block, perioder: För-produktion del 1, För-produktion del 2, Inspelning och Post Produktion. Alla har ungefär olika mål och förhoppningsvis kommer vi att kunna separera på perioderna. Vi har planerat ut vad som ska göras i varje period och när man väl kommer in i den perioden så lägger man upp det mer specifikt.

Vi är inte säkra på hur vi ska redovisa delexaminationerna. Så himla mycket är planering. Vi kommer nog inte ha så mycket att visa upp f o m vi har filmat. Annars är det mest skriftliga saker vi kan visa upp. Så som veckoreflektioner, manus, storyboard mm.

2. ORDLISTA

”Hitta Nemo” = En tecknad/animerad film

”Dom Kallar oss Mods” = dokumentär om ungdomar under 60-talet i Sverige

Ljudlägga, Ljudla, Ljudlade = Olika böjelser på att lägga, att korrigera ljudet och lägga till andra ljud i filmen.

Ljudbild = En ljudbild är en grupp av ljud som skapar en plats, sinnesstämning, tid mm. Ett exempel är; fågelkvitter, barn som skrattar, bilar kör förbi på avstånd, löv som prasslar. Det är en typisk ljudbild av en park i en stad.

Storyboard = Storyboard (även bildmanus) är en serieliknande översikt över ett filmmanus, som görs inför en filminspelning för att illustrera handlingen och händelseförloppet i filmproduktion.

Storyboards görs ofta av särskilda tecknare, eller av regissören.

Kamerainställning = I en scen finns flera olika vinklar som man spelar in i. En kamerainställning är en vinkel.

Klaff-fel/ Kontinuitet problem = När scen från scen skiljer sig så mycket att det blir påtagligt för den som ser filmen. T ex. Ena scenen har mannen brunt hår, men scenen direkt efter är han på samma plats, samma dag men har blont hår.

Klippa film = göra om de tagningar man spelat in till de scener som står i manus.

Färgkorrigering = Att behandla färgen i filmen, ta bort färg, lägga till färg, förstärka färg.

HD = High Definition – högupplöst videoformat

BlueRay = Ett format att se högupplösta filmer på

It's a Wrap = När allt är färdiginspelat, allt filmande är klart. Packa ner det och skicka till framkallning. Wrap = paket

Equalizer = En equalizer eller EQ är ett ljudtekniskt verktyg. Verktyget kan höja och sänka volymen i ett utvalt frekvensområde i ljudet. Equalizern brukar delas in i två typer, grafisk equalizer och parametrisk equalizer men det finns även fler sorter, dock används dessa inte lika ofta.

Reverb = är en effekt inom ljudtekniken som skapar en simulering av ett rums efterklang. Genom att reverb läggs på i efterhand spelas ofta

ljudmaterialet som ska reverbereras in i dämpade utrymmen som ger lite efterklang. Användning och påläggning av reverb är en del av ljudmixen.

Ljudmix = En ljudmix är en ett antal av ljud som tillsammans skapar en ljudbild. Vissa ljud har hög volym och vissa har låg volym. Vissa ljud lägger man effekter på som t ex. reverb.

Slutmix = I ljudteknik kretsar är det den sista behandlingen av ett projekt. Där alla mindre mixar ev. läggs ihop. T ex i vår film så lades alla ljud från alla scener ihop så vi kunde få ut samma volym från alla scener.

Editering = taget från det engelska ”edit”. Att förändra något, behandla.

Fadeningar = Att ”fade:a” – eng. ”To Fade”. Inom ljudteknik kretsar betyder det att en successiv höjning eller sänkning av volymstyrkan på en ljudsignal förändras.

Crescendo = förkortas cresc., är ett musikaliskt uttryck för tilltagande (ljud-)styrka.

Rendering = Rendering är det begrepp som används främst för att beteckna den process som en dator gör på egen hand för att framställa en bild eller film (sekvens av bilder). Det vill säga att från den datafil med objekt och rörelser, lägga på skuggor, reflektioner, refraktioner, ytor, material (plast, trä, metall, tyg) skärpedjup, rörelseoskärpa, linsöverstrålning och så vidare.

4. MANUS

MANUS – LIDELSEN AV WILLIAM

//
Detta manus har några kamerainställnings kommentarer, när de inte står så betyder det att de bestäms med fotograf senare
//

SCEN 1
(EXT)
Det är eftermiddag och man ser en nerklottrad vägg. (Grafitti).
Från vänster hör vi fotsteg som kommer närmare. William kommer in från vänster och går förbi den nerklottrade väggen och går ut till höger. Fotstegen försvinner långsamt till höger. I Bakgrunden hör man trafikljud och andra stadsljud.

SCEN 2
(INT)
William och hans kompis Andreas sitter och spelar tv-spel. Ett fighting spel för att vara specifik. William sitter på Andreas skrivbordsstol medan Andreas sitter på sängen. Man hör ljudet från tv-spelet, slag, sparkar och tunga flås. Spelet lyser upp det annars ganska mörka rummet.

WILLIAM
Nä va fan, sluta! Det e ju fusk!

ANDREAS
Nej, det kallas ”specialare”, finns inget fusk i sådana här spel.

SPELET
K.O!!

ANDREAS
Så, nu måste jag fan lägga mig, trött som en häst!

WILLIAM
Vadå? Nej! Vi har ju bara typ spelat i ”nån” timme. Kom igen nu! Vad ska jag göra resten av kvällen?

ANDREAS
Kvällen? Klockan är ju typ tjugo i elva! Det är inte mitt fel att du inte har nått jobb och sover halva dagen!

(Tystnad)

WILLIAM
Nej du har väl rätt. Jag får väl ta och gå hem.

William reser sig från stolen och tar sin jacka som ligger slängd på sängen i Andreas etta.

WILLIAM
Se lite TV

Mumlar han för sig själv medan han går till dörren.

WILLIAM
Men vi syns väl?

ANDREAS
Absolut, film på fredag?

WILLIAM
Jo, men har ju sett alla. Men vi kan se. Hej då

William tar ner handtaget för att öppna dörren men dörren vill inte öppnas. Något konstigt lufttryck känns det som, ungefär som när man stängt frysen för hårt. William tar i och trycket släpper.

WILLIAM
Hmm

ANDREAS
Svårt eller?

WILLIAM
Mmm, hej.

//I denna scen ska filmerna: Adaptation, Stranger than Fiction, Truman Show och Sista Actionhjälten stå i hans bokhylla. Dock inte i kamerafokus.//

SCEN 3
(EXT)
Utanför Andreas byggnad, natt.
William går ut ur porten, ut i den tysta kvällen, drar jackan om sig och kliver ut på gatan. William börjar gå en bit ner mot gatan när plötsligt Andreas ropar från sin balkong.

ANDREAS
William! Du glömde dina nycklar.

Andreas slänger ner nycklarna på marken. William springer fram och tar upp dem. Tittar upp mot Andreas med nycklarna i handen för att visa lite att han hittat dem.
William stannar upp ett tag och märker av den lugna stadsnatten.

WILLIAM
Andreas! Har du märkt vilken tyst kväll det är! Hör du?

ANDREAS
Jag hör ingenting!

WILLIAM
Nä, precis!

ANDREAS
Äsch, du e väck! Syns på fredag

Andreas går in från balkongen och stänger efter sig. William står kvar en kort sekund med vänder sen på klacken och går hemåt.

SCEN 5
(INT)
Inne i Williams lägenhet. Ett stökigt och svagt belyst rum. Kläder, filmer, gamla tallrikar och glas ligger

överallt. William kommer in, hänger av sig jackan. Går förbi skräp-påsen som står vid dörren. Slår igång TVn. Går ut i köket, hämtar en cola. Går tillbaka till TVn, sätter sig i soffan som står framför TVn. Tar sig en ordentlig suck. Och så ”fades into black”

SCEN 6 - Stockbild
(INT)
Williams Lägenhet, fokus på Williams armbandsur som visar 14:20 eller närliggande

SCEN 6
(INT)
Badrum, bakom skynket står William och duschar och radion låter i bakgrunden. Någon poplåt. Efter en stund av dusch och musik avbryts musiken i en kort sekund

RÖST 1
Digge vad?

RÖST 2
Diegetisk musik sa jag

Sen kommer musiken tillbaka igen som inget har hänt. William stänger av duschen och lutar sig ut för att titta på radion, så som om radion skulle svara på varför musiken avbröts. Han lutar sig tillbaka in i duschen och sätter igång duschen igen. Fades into black.

SCEN 7
(INT)
Williams lägenhet igen, samma vinkel som förra natten. William står i handduk och torkar sig med ännu en handduk i håret. Han sätter igång telefonsvararen som ligger precis utanför bild. Travar sen ut i köket för att dricka mjölk ur förpackningen. Samtidigt som meddelandet spelas upp så travar han långsamt fram till telefonsvaren. Lagom tills meddelandet är slut så är han framme.

TELEFONSVARAR RÖST
Du har ett nytt meddelande, inkom 10:16

PIIP!

DYKHOFF
Hejsan, det här är Dykhoff, din handläggare, om du minns?! Vi hade ett möte idag kl 09:30 angående hur det går med ditt jobbletade och huruvida du ska få ersättning för kommande veckor. Vad god ring mig. Numret står på lappen du fick vid vårt förra möte.

PIIP!

William står kvar framför telefonsvararen och har snarare börjat klia sig i huvuvdet än att torka som han gjorde innan.
Fades into black.

SCEN 8.1
(INT)
William sitter i soffan och ser på ”Psycho”. Det enda vi vet om det är ljudet från TV:n. William har inte riktigt något uttryck i ansiktet.
Fades into black.

SCEN 8.2
(INT)
William står i sitt kök och har sitt kylskåp öppet. Där står han och glor. Det tros att han inte hittar något han gillar eller så tittar han kanske bara in i ett tomt kylskåp.
Fades into black.

SCEN 8.3
(INT)
William sitter i soffan och ser på ”Psycho”, en bit in i filmen. Samma kamerainställning och samma uttryck i blicken.
Efter ett tag så börjar ögonen falla på William. Då sänks ljudet på TVn.

RÖST 1
Varför sänkte du volymen för?

RÖST 2
Ja, men han håller på att somna ju, vi får ju klippa här

RÖST 1
Ja, men ljudet ska vara lika högt ju

Volymen går upp, William vaknar till av snacket. Ser väldigt förvirrad ut
Fades into black

SCEN 9
(INT)
William tar på sig jackan och öppnar sin dörr och går ut. Stänger dörren efter sig.

SCEN 10.1
(EXT) dag
William sitter på ett fik och tittar ut i ingenstans, dricker sitt kaffe.

//På fiket så spelar den lokala radion. Märkligt nog samma låt som William duschade till samma morgon, förmiddag…EFTERMIDDAG. Vi hör även lite stadsljud och folk som pratar. Dessa ljud varieras efter vilken kameravinkel, INT, EXT.//

SCEN 10.2
(INT)
William tar upp mobilen och sätter den till örat efter han knappat lite på den.

TELEFONSVARARE FRÅN ANDREAS
Hej du har kommit till Andreas telefonsvarare. Jag kan inte svara just nu men jag ringer gärna upp om du…

William lägger på och tar på sig jackan och går ut. I dörren som står öppen hör han hur det klingar till som om när man öppnar fik-dörrar eller andra försäljningsställen som vill veta när de får kund.
William stannar upp och kollar upp och försöker hitta denna dumma klocka. Ingen finnes. Inget mer med det.

//Denna scenen ska tas utan kamerabyten, klockan i dörren ska uppmärksammas lika mycket för oss som för en arbetslös och apatisk kille (William).//

SCEN 11.1
(EXT) dag
William promenerar hemåt och genar då över grusfotbollsplanen. Vi ser honom från bakifrån

SCEN 11.2
Nu ser vi honom promenera från sidan, huvudet försjunket och det ser ut som att William har en riktigt sketen dag. Det vi hör är fåglar, lite stadsljud och vi hör ganska klart hur hans skor drar i gruset.
Då plötsligt lyckas han ge ljudet av tre fotsteg ifrån sig, när han bara tar två. Kort därefter inser även William vad han lyckats med. Han stannar upp och ser sig omkring.

SCEN 11.3
Vidbild på William ensam på fotbollsplanen. Vinden viner lite lätt.

SCEN 11.4

Tillbaka till den kameravinkeln från sidan. Han tittar på sina skor. Kliar sig lite i huvudet.

//Ingen kliar sig egentligen i huvudet på riktigt men William gör det p g a att det blivit som ett tics eftersom alla som tänker efter ordentligt i filmer kliar sig i huvudet//

WILLIAM
Va, fan…

SCEN 12
(INT)
Williams lägenhet, samma kameravinkel som innan. William kliver in i lägenheten, hänger av sig jackan och går fram till sin telefon och slår ett nummer.

ANDREAS TELEFONSVARARE
Hej du har kommit till Andreas telefonsvarare. Jag kan inte svara just nu men jag ringer gärna upp om du lämnar namn och telefonnummer.

PIIP

WILLIAM
Andreas, du måste ringa mig. Jag har precis varit med om det mest underliga…

William slår ögonen på skräp-påsen som nu stått där i ett par dagar. Pustar, lägger på luren och går ut med den genom dörren.

SCEN 13
(INT)
Trappuppgång

I hallen möter han grannen med sin hund (en stor). Hunden börjar direkt att skälla och William ryggar tillbaka.

GRANNEN (dam)
Du får ursäkta mig, han brukar aldrig skälla sådär. Michel är annars en väldigt snäll och artig hund.

Grannen ser lite skamsen ut medan William lite småchockad tar sig förbi ner med skräp-påsen.

SCEN 14.1
(EXT)
Väl ute på gårdsplanen slänger han soporna och släpper luckan till soptunnan. När soptunnans lock åker igen ekar det ordentligt, ungefär som virveltrumman i en reggae, dub låt. och William vänder sig om förtvivlat.

SCEN 14.2
(EXT)
Närbild på William ute på gården när han andas väldigt tungt. Och man ser i ögonen hur rädd och vilse han känner sig.

SCEN 15
(EXT)
KVÄLL, utanför Andreas port står Andreas och William och röker. Andreas har jacka och en t-shirt under och står precis utanför porten. William står nedanför.

WILLIAM
Jag säger det, det är helt sjukt.

ANDREAS
Men jag förstår inte

WILLIAM
Jag hör massa ljud, ljud som inte ska vara där! Som om de planteras på mig. Som om jag ska lära mig något av dem. Förstår du? Vissa ljud är så klara, som nålar i huvudet.

Andreas står tyst ett tag och tittar på William. De röker lite i tystnad

ANDREAS
Låter inte bra William, Du kanske ska ringa upp han du pratade med i fjol när dina föräldrar separerade?

WILLIAM
Ja, har jag gjort, Ska träffa han på fredag kl ett.

ANDREAS
Kommer du upp ur sängen till dess då?

WILLIAM
Skitkul, syns på fredag

William fimpar sin cigg och går hem, Andreas tar ett bloss till, fimpar och går in genom porten.

//TIPS TILL FOTOGRAF OCH ALLA ANDRA, TÄNK FILM NOIR.//

SCEN 16
(INT)
Psykologens rum, inget speciellt med rummet förutom att det finns väldigt många böcker, ett skrivbord och två

stolar. Rummet är inte så upplyst man kan tycka en psykologs rum ska vara. Är han psykolog? Vem vet. Bilden ”fades in” då e båda sitter i mot varandra med det pappersfulla skrivbordet emellan sig.

PSYK
Nå, hur står det till med dig William? Hur har du haft det sen sist?

WILLIAM
Någon lägger ljud på mig.

Psykologen som precis satt och letade efter sitt rikskuponghäfte (eller dylikt) bland sina papper avbryter det abrupt. Tar en besynnerlig blick på William. Tittar ner över högen med papper och konstaterar för sig själv

PYSK
Jag behöver ett större block

Direkt efter hör vi de två toner som skvallrar om att det han sa är taget och omgjort från Hajenfilmen. Detta hör William och gör honom lite nervös när han tittar bakom sig för att finna nått som kan svara på det.

PSYK
Ursäkta, var god fortsätt.

WILLIAM
Nej, jag vet inte riktigt. Men på senare tid har jag känt att…ja, någon lägger till ljud i min omgivning. Någon tar bort vissa ljud och lägger till andra. Jag förstår inte varför, håller jag på att bli galen?

PSYK
People are always asking me if I know Tyler Durden.

WILLIAM
FIGHT CLUB?!

Utan att bry sig om att förklara varför han citerade en film så fortsätter han med annat och frågar

PYSK
Har du hittat något jobb då William?

WILLIAM
Ja, nej, alltså… det e inte lätt. Du vet…

PSYK
Mmm… Hittat någon hobby? Ja förutom kolla på film?

WILLIAM
Jag har massa intressen, men vadå menar du fotboll, scouterna eller vadå?

PSYK
Ja, nej, mmm… Flickvän? Hittat någon William?

William ler lite

WILLIAM
Jaha, nej. När det gäller förhållande så borde jag vara vinnaren av August Strindberg priset.

Psykologen sitter tyst och ler lite åt Williams senaste kommentar. Han sneglar lite ner på sina papper sen säger han.

PSYK
William, jag misstänker att du har lite för tråkigt.

PSYK
Kan det vara så att du inte gör så hemskt mycket om dagarna, att du väntar igenom dagarna med film och annat som håller din hjärna upptagen från den tråkiga verklighet du faktiskt lever i. Inget jobb, ingen hobby, ingen flickvän.

William börjar se lite frustrerad ut och är ändå så smart att han inser att det psykologen säger är lite sant.

PSYK
Din hjärna vill ut ur detta tråkiga liv. DÄRFÖR livar den upp det lite. Förstår du?

William ser väldigt förvånad och chockad ut över det han fått höra

WILLIAM
Men varför just ljud?

PSYK
Din hjärna ljudlägger din omgivning. Din hjärna vill återge filmens värld.

William sitter tyst och glor ut i intet.

PSYK
Men du! För att du ska få lite mer ordning på allt, förutom att skaffa et JOBB! Så kan du läsa på lite om ljudets rum i filmen.

WILLIAM
Läsa? Vadå?

PSYK
Ja, läsa, du kan väl det?

Psykologen vänder sig om och letar i bokhyllan ett tag. Sedan drar han ut två böcker. Dykhoffs bok Ljudbild och synvilla och Michel Chions Audio Vision.

PSYK
Här läs dem

William tar emot böckerna och drar på sig jackan. Precis innan han ska gå ut genom dörren (ny kamerainställning) så hindrar Psykologen honom

PSYK
William! Få ordning på ditt liv så kommer det försvinna, tro mig.

William går ut genom dörren. Fades into black.

//När William står precis vid dörren så ska det finnas en bokhylla bredvid dörren. Fylld med böcker men även filmerna Adaptation, Stranger than Fiction, Truman Show och Sista Actionhjälten. Med ryggen ut //

SCEN 17
(EXT)
(kväll)
Vi följer William hem, skjutet(fotat) bakom honom. Allt hörs. Allt förutom hans fotsteg. Stadsljud, bilar, kranar, vägarbete, vind m m.

SCEN 18
(INT)(EXT)

Här kommer den efterlängtade montage-delen. Börjar med att han ser på TV och sneglar på böckerna. Till sist tar han upp dem. Läser lite, läser när han äter. Läser i sängen. Läser på sitt fik. Detta görs i flera småklipp med både musik och ljudet i scenerna.

SCEN 19
(INT)
Williams lägenhet, närbild på hans telefon (telefon med sladd). Som ringer. William kliver fram och svarar. Vi låter bilden ligga kvar på telefonen och Williams hand som leker med tråden medan han pratar.

WILLIAM
Ja, William

ANDREAS
Hej, det är Andreas, va gör du?

WILLIAM
Inget speciellt, läser. Hurså?

ANDREAS
Ska du med på fest hemma hos Maria? Hon ringde precis och undra om vi ville komma. Vad säger du?

WILLIAM
Visst

//I denna scenen ska rösterna vara ut-panorerade i varsitt hörn //

FADES INTO BLACK

SCEN 20
”FESTEN”
(INT)
Denna fest ska finnas i en lägenhet, tvåa eller trea. Stökigt och popmusik som tvingas in i allas öron medan man försöker prata och dricka. En del stockbilder från festen visas innan vi stannar i köket där Andreas och William står och dricker varsin öl. I köket är självklart flera andra också men inte i den diskussion vännerna har

WILLIAM
Jo, men det är intressanta böcker, står en hel del om saker man inte tänker på i filmerna

ANDREAS
Så, har du slutat höra alla ljud eller?

WILLIAM
Vet inte, tänker inte på det så mycket, men visst… har väl mest läst den senaste tiden.

ANDREAS
Ingen musik? Pampiga stråkar eller nått?

WILLIAM
Nej, nej, inget sånt. Sen är det inte så svenskt att spela pampig musik. Vi är ju ingen Action nation.

WILLIAM
Men visst, ska jag bli ljudlagd…

William stannar upp och ler lite. Så befängt att tro egentligen.

WILLIAM
…Så om jag blir ljudlagd måste jag ju höra musik också. Varje film har väl musik ju…

WILLIAM
Behövde nog bara ändra på mitt schema

SCEN 21
(INT)
Fler stockbilder från festen. Vi återkommer till William som står med en tjej i hallen och pratar. Vi hör inte riktigt vad de säger p g a allt sorl och musik. Men plötsligt kommer en kille fram mot William och tjejen

SEBBE
Tjena!

William ser förvånad på killen som kommit fram och skakat hans hand.

SEBBE
Jag heter Sebbe, jag är gammal kompis till Jonas, som jobbar med filmen

Vi byter till en närbild på William som får samma frustrerande ögon som när hans soptunna slog igen med för stor effekt.

WILLIAM
Filmen?

SEBBE
Ja, jag har varit med han i studion när han jobbat. Du e ju grym.

WILLIAM
Filmen?

SEBBE
Ja, hans kandidatarbete.

WILLIAM
Vems vad?

SEBBE

Kandidatarbete! Jonas läser ju på Blekinge tekniska i Karlshamn. Ja, du kanske inte träffa han, han jobbar med ljud-delen i filmen. Vet du inte vem Jonas är?!

WILLIAM
Nä…

SEBBE
Ja men det är ju han som ljudlägger dig!

KAMERABYTE
Sista meningen ekar kvar i Williams huvud så pass att William
måste hålla sig för huvudet för att inte falla omkull. Medan
Sebbe försvinner bort för mer dricka så sänks musiken och sorlet försvinner nästan. William står bara tittar på tjejen
han precis pratat med men kan inte höra henne. William hör
bara ett väldigt lågt dovt ljud
William försöker säga till henne men han hör det inte själv

WILLIAM
Jag hör inte vad du säger!!

Nu börjar en stressad musik, och det hör William. Han försöker fråga henne men han hör inte henne eller sig själv

WILLIAM
Hör du musiken?

SCEN 21
(INT)
Festens toalett som är ganska äckligt mysig och har lite tända ljus och några tomburkar i sig.
På toaletten hör vi musiken och sorlet från utsidan och hur kranen droppar lite lätt
William ramlar in på toaletten och med följer hans ljud. Det dova hemska ljudet som blandas med den hemska musiken.
William kommer ihåg vad han hörde för 1 minut sen.

SEBBE
Jag heter Sebbe, jag är gammal kompis till Jonas. Han är med och jobbar på filmen.

SEBBE
Ja, det ska typ bli hans kandidatarbete så filmen verkar ju vara bra.

SEBBE
Ja men det är ju han som ljudlägger dig!

Detta kommer fragmentvis medan musiken och ljudet plågar Williams hjärna

WILLIAM
Vems vad?

SEBBE
Kandidatarbete! Jonas läser ju på Blekinge tekniska i Karlshamn. Vet du inte vem Jonas är?!

Jonas läser ju på Blekinge tekniska i Karlshamn. Vet du inte vem Jonas är?!

Vet du inte vem Jonas är?!

SCEN 22
(EXT)

William stapplar ut på gatan och sätter sig på trottoaren.

Efter en kort stund så försvinner musiken och det dova ljudet. Vi har en närbild på william när han sitter försjunken sittandes på trottoaren. I bakgrunden ser vi tjejen(SARA) kliva ut och går fram och sätter sig bredvid honom.

SARA
William?

William tittar upp lite på Sara med sjunker tillbaka med ögonen till asfalten

SARA
Hur mår du egentligen?

William vaknar till lite och tittar upp på Sara.

WILLIAM
Sådär

William tittar ner igen.

De sitter tysta ett tag.

SARA
Varför ringde du aldrig?

William vaknar till liv och tittar på Sara

WILLIAM
Jag vet inte

SARA
Bryr du dig inte?

WILLIAM
Jo, men det var inte så jävla lätt!

SARA
Trodde du det var lätt för mig då?

WILLIAM
Vadå lätt? Det var ju inte jag som var med en annan!

SARA
Jag vet, Men vi skulle ju tagit oss förbi det! Men du gav bara upp!

WILLIAM
Hur fan vet du om jag gav upp?

Hennes svar som annars skulle kommit direkt blev avbrutet.

-

SARA
Älskar du mig fortfarande?

WILLIAM
JA! Klart jag gö…

Nu kommer gnisslande musik, störande ljud så som hammarslag och visslande ljud.

William lägger huvudet mellan benen och håller för öronen. Ljudet som hörs är så himla jobbigt

Sara som innan varit upprörd är nu mer förvånad över William. Hon ser sorgset på honom medan han vrider sig p g a ljuden.

SARA
Men varför sa du inget då?!

WILLIAM
Jag visste inte vad jag skulle göra!

Får William ut innan han kommer upp på benen och spring/stapplar bort från henne

WILLIAM
Jag måste gå

SARA
Men William vänta!

Vi ser hur William lämnar Sara som står och ser på hur han stapplar bort från henne

SCEN 23.1
(EXT)
Tågperrong, vidvinkel.
William står på en tom perrong runt tre tiden på natten. Lutad mot en biljettautomat.

SCEN 23.2
(EXT)
Tågperrong
Vi kommer lite närmre in på William och vi ser att han andas tungt och verkar trött och skakig.

SCEN 23.3
(EXT)
Biljettautomat
Williams fingrar följer städerna som står på listan tills han kommer ner till Karlshamn.

SCEN 23.4
(EXT)
Tågperrong
Samma inställning som 23.2. William tar sin biljett

SCEN 24
(INT)
Natt
PÅ Tåget. Kameran sitter mittemot William som tittar ut medan tåget rullar förbi den mörka natten.

SCEN 25
(INT)
Morgon
William sover. Lutad fridfullt mot rutan. Men vaknar kvickt när tåg konduktören berättar att de snart anländer till Karlshamn.

KONDUKTÖR
Karlshamn, nästa Karlshamn

William tar på sig jackan medan han tittar ut och inser att solen har gått upp.

SCEN 26
(EXT)
Skjuten från sidan, och följer William när han går hastigt på perrongen med de andra morgon resenärerna. Samtidigt kommer dragspelsmusik (franskt)

RÖST 1
Nej, nej..inte dragspel! Det blir ju Paris över det.

DRAGSPELET FÖRSVINNER

RÖST 2
Lite Lounge musik då?

LOUNGEMUSIK
RÖST 1
VA? Finns väl inget futuristiskt i Karlshamn?

LOUNGEMUSIK FÖRSVINNER

RÖST 2
Gammal svensk folkmusik då?

FOLKMUSIK

RÖST 1
Fäbojäntan?

Vid detta laget är musiken och de så låga att det inte märks att folkmusiken ligger kvar.

Dessa röster gör William galen som till sist håller allt vad han har för öronen medan han hastigt går bort från tågstationen.

// Rösterna kommer efterhand sänkas i volym och låta ambience ljudet höras mest.//

SCEN 27
(EXT)
Den här scenen är uppdelad i flera olika klipp hur William går och går. I början i stadsmiljö men mer och mer försvinner staden och han försvinner in i en mörk skog. Det ska helst regna. Det ska även mörkna mer och mer. OBS ej menat att solen ska gå ner. Nått att bita i

för fotografen. Musiken ska vara sorgsen men även hektisk. Det är inte mening att William ska vara här

SCEN 28
(EXT)
William hastar i den mörka skogen för att hitta BTH, vinden blåser och William känner sig klumpig i skogen. Han vet inte riktigt vart han ska. Musiken tätnar och sen hör man ett plan flyga lågt över honom och han tittar upp. Då tappar han balansen och ramlar ner i något som nästan liknar en krater.

SCEN 29
(EXT)
Kratern.
William ligger i kratern och ser skräckslagen ut. Planet som flög förbi släppte en bomb och med det ändras allt. Bilden blir mer svart-vit. Musiken ändras till tunga långsamma stråkar och vinden ersätts med ett krig. Bomber, skrik och automatvapen. William hör hur folk skriker till varandra som det vore i en dröm men ändå inte (REVERB)

SOLDAT 1
Hold on johnny! Hold on
Help is on its way

SOLDAT 2
Its so cold, Billy! So cold!

<host> <host>

SOLDAT 2
Tell laura that I love her

SOLDAT 1
Good damit Johnny, your gonna tell her yourself! It´s gonna be fine Johnny

SOLDAT 1
I need a rescue chopper overhere! STAT!

Helikopter ljud och fler ljud från bomber och automatvapen viner i luften.
William tar mod till sig, kravlar sig upp och försvinner ur bild.

SCEN 30
(EXT)

// scen 30 scenen ska fotasmed snea bilder för att visa tröttheten i William //
Man ser William slå upp ögonen och vi byter direkt efter det till en bild bakom William där han er BTH, och man ser bokstäverna på husets sida att det även är BTH. Den hektiska musiken släpper och vi hör t o m ett fågel kvitter

SCEN 31
(EXT (INT)
Musiken tätnar igen och vi ser William dra upp dörren till BTH. Byter bild i korridoren där han släpar sig fram. Han lutar sig mot väggen för inte falla omkull. Vi hör en stark ton som ett tinitus i Williams huvud som ökar mer och mer.
Han kommer fram till en dörr som står på glänt och nästan ramlar in.
// Nu är hans kläder smutsiga efter kriget i skogen //

SCEN 32
(INT)
Mötet med sin skapare.
Allt ljud är borta, rummet är helt tyst och vi ser William kliva in i en studio. Där sitter Jonas Göransson framför ett stort mixerbord.

// Scenen som kommer ska fotas i halvbild på William och Jonas. Ljudet ska vara oerhört eklektisk. Dialogen ska troligtvis dubbas. Rummet ska vara oerhört ljust och tomt på information. (THX) //

William tittar frustrerande på Jonas Göransson

WILLIAM
Vad är det här?!

JONAS
Det här? Det här är en studio
WILLIAM
Är du Jonas? Är det du som ljudlägger mig?

Jonas tittar ner på kontrollbordet och ser ut att fundera lite

JONAS
Vad vill du veta?

WILLIAM
Sanningen!

JONAS
Du kan inte hanter….

Innan Jonas hinner avsluta meningen så inser han att de håller på att citera filmen ”A few good men”. Så istället tittar han på bordet, tittar på William. Letar på bordet och drar upp en volymregel. Williams ljudrum fylls med en obehaglig ton. Och han faller ihop
Allt blir vitt

SCEN 33
(INT)
Williams lägenhet
Vi är tillbaka i Williams lägenhet. William vaknar till i sängen. Hastigt reser han sig upp. Tittar sig runt i lägenheten. Var det bara en dröm? Han går ut i köket i kalsonger oh t-shirt. Han går förbi en hög med smutsiga kläder men detta är inget som han lägger märke till. Öppnar kylskåpet och tittar in i det tomma skåpet. Med en oerhört fundersam min.

SCEN 34
(INT)
Williams lägenhet
William står i vardagsrummet med en kopp kaffe i handen och ”bara står”. Var det bara en dröm? Eller vad hade hänt de senaste dagarna? Plötsligt ringer det på dörren

SCEN 35
(INT)
Williams lägenhet
Dörren öppnas och där står tjejen William pratade med på festen. Med sig har hon en hund

TJEJEN
Hej

William blir lite förvånad

WILLIAM
Hej

TJEJEN
Tänkte du ville följa med ut med mig och Valle

Vi klipper till en bild på hunden som tittar upp på William. Sen klipper till Williams som nästan förväntar sig ett skall och sen tillbaka på hunden som inte skäller alls.
Sen klipper vi till tjejen som står oh ler och väntar på William svar.
Tillbaka till William som skiner upp lite

WILLIAM
Ja, visst.

William klänger på sig jackan och skorna går ut genom dörren och stänger den bakom sig.

SCEN 4
(EXT)
Samma nerklottrade vägg som första scenen men den här gången går William med tjejen och hunden. kommer från höger och går ut vänster. Nu finns inget stadsljud, endast en lätt, lätt vind och ljudet från deras skor som till slut försvinner ut i vänster. Samtidigt spelas glad musik.

SCEN 36
(INT)
STUDION
Jonas reser sig upp, går mot dörren och släcker.
BTH korridor
Jonas går mot utgången, öppnar dörren och går ut.
JONAS LÄGENHET
Jonas går in genom dörren, tar av sig skorna går förbi kameran, som följer efter. Slänger nyklarna på sitt bord. På bordet ligger filmerna Adaptation, Stranger than Fiction, Truman Show och Sista Actionhjälten. Vi stannar kvar på boret för att se till att ingen missar filmerna.

SCEN 37.1
(INT)
Jonas kliver ner i sängen och släcker lampan

SCEN 37.2
(INT)
Vi ser Jonas uppifrån i mörkret. Han stänger sina ögon. Han ligger tyst i några sekunder.
Plötsligt kommer musik in, lågt först men under en tid så ökar volymen mer och mer. Jonas slår upp ögonen i panik. Då kommer en röst in, en narrator.

RÖSTEN
Vad Jonas inte visste var att det finns konsekvenser att ljudlägga riktigt kött och blod. Att man aldrig riktigt vet vad som kan hända. Tanken är fri, eller hur. Men visst måste han ha tyckt det var kul och intressant att ljudlägga en lärorik komedi av detta slag. Men inte lika kul som att ljudlägga en skräckfilm.
Eller vad säger du? Herr Göransson?

Under RÖSTENS tal så blir Jonas panikslagen. Rör sig runt i lägenheten medan han letar var ljudet kommer ifrån samtidigt som musiken blir mer intensiv. Till sist håller han för öronen fram tills sista meningen. Då han stannar upp i sin panik och tittar in i kameran.
Då hör vi hur dörren bryts upp och ett gutturalt monster skriker.

SCEN 38
(INT)
I en annan studio sitter en annan man i mörkret. Skärmen lyser upp ett ansikte vi inte riktigt kan se. Och samtidigt som vi gör en åkning bakåt så hör vi: A Wilhelm Scream. Som då ska vara Jonas skrik.

SLUT

Detta är mitt andra utkast

Jonas Göransson
Jonas.goransson@korphult.se
0735 25 47 43